

23 januari 2015

Angående samråd av förslag till statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd om miljöersättningar, ersättningar för ekologisk odling och kompensationsbidrag, ert dnr 4.1.16-12074/14

Ekologiska Lantbrukarna har tagit del av förslag till nya föreskrifter och allmänna råd om miljöersättningar, ersättningar för ekologisk odling och kompensationsbidrag. Vi lämnar nedan våra synpunkter.

Kapitel 1 Gemensamma bestämmelser

12-13§ Det är positivt att det i 19§ tydligt anges flera fall än tidigare när åtaganden får brytas. Dock är skrivningarna i 12-13§ väldigt skarpa om att man måste fullfölja åtaganden på all befintlig mark när man utökar. Långa åtagandeperioder och osäkra arrendeförhållanden är ett viktigt skäl till varför man inte vågar lägga om till ekologisk produktion.

Kapitel 2 Skala för avdrag på grund av villkorsfel

3§ Bra att det tydliggörs att det kan föreligga särskilda fel som därmed verkar förmildrande vid bedömning av sanktion. Kan vara viktigt då en ekogröda inte går att skörda på grund av alltför mycket nederbörd.

Kapitel 3 Betesmarker och slätterängar

11§ punkt 3

Vi förstår att man vill undvika att det som slås av gödslar marken. De år då djuren betar gödslar de marken. Vi anser skillnaden vara marginell och föreslår att maskiner som finfördelar växtmassan tillåts.

Kapitel 6 Vallodling

2§ Vi föreslår en mer generös gräns uppåt "som mest 200 procent av åtagandet". Alternativt att ingen gräns alls införs för varken minimi eller maximi areal av vall. Gränsproblem uppkommer när djurhållning ökas eller minskas respektive när samarbete sker med grannar som innebär att vallen kan variera mycket i areal mellan

år. Alltför detaljerade regler riskerar att till exempel minska intresset från spannmålgårdar att odla vall i sin växtföljd. Viktigt för ekologiska producenter.

3§ Vi föreslår att ändra tidigaste tidpunkt då man får bryta vallen till 15 juni. Det är inte möjligt att bryta vallen 31 juli och hinna förbereda (eventuellt gödsla, plöja, harva, plocka sten, harva och så) innan tiden för sådd av höstrapssådd är passerad. För en ekologisk producent därtill hinna bearbeta för att bekämpa ogräs (denna period av året som ofta är torr och därför ger bearbetning god effekt på rotoqräs) är alltför kort om tid. Därför föreslår vi att det blir möjligt att bryta tidigast 15 juni om man planerar att så höstoljevaxter på skiftet. Det är högst angeläget att vi kan få tillräckliga arealer höstoljevaxter. Om vallen bryts senast 15 juni har vallskörd tagits före vallbrottet.

Kapitel 7 Skötsel av våtmarker och dammar

4§ Varför är det inte tillåtet att sätta ut fisk eller kräftdjur i damm eller våtmark? Det skulle kunna vara ytterligare en del i ett landsbygdsföretags verksamhet. Vad är argumentet?

Kapitel 8 Ekologisk produktion och omställning till ekologisk produktion

1§ Skrivningen gör det inte möjligt för producenter att ha ett åtagande för ekologisk djurhållning utan åtagande för ekologisk växtodling. Detta hindrar även samarbete mellan en ekologisk växtodlare och en ekologisk djurhållare utan egen areal. En sådan formulering som den föreslagna innebär att man bygger in stora begränsningar av framtida företagsamhet varför vi vill avråda från formuleringen.

2§ Förslaget att samma person som har certifieringen på marken måste söka ersättningen är en onödig och besvärlig detaljreglering. Vid samarbeten mellan lantbrukare förekommer olika typer av samarbeten där man i vissa fall har olika personer som söker EU-stöd respektive certifiering. Orsaken till detta kan vara olika ansvarsområden, vad gäller försäljning respektive driftsgren, minskad kreditrisk mellan parter, markbyten med till exempel vall där man vill undvika att behöva flytta mark mellan ansökningar varje år. Det vore därför mycket enklare om det, som tidigare var tillåtet att ha olika parter på EU-ansökan och certifieringen.

5§ Vi avråder bestämt att införa krav på att den som söker ska se till att information och handlingar från det godkända kontrollorganet lämnas till länsstyrelsen och Jordbruksverket inom begärd tid. Detta avser handlingar som inte idag sänds på detta sätt och det kommer i så fall att innebära ytterligare ett datum för lantbrukare att hålla reda på. Den typ av administrativt krångel platsar inte i ett arbete som skall präglas av förenkling.

8§ Varför skulle inte jordbruksgrödor få användas till energiproduktion? Då blir det alltså omöjligt för en producent att stoppa grödor från ekologisk mark i en biogasanläggning? Varför då? Om exempelvis en mjölkproduktion läggs ned för att byggnader och anläggningar är förbrukare eller att marknaden blir totalt omöjlig så kan

den producenten inte ha kvar vallarna för att låta skörden gå till en biogasanläggning eller på annat sätt producera egen energi och få biogödsel till den övriga odling som inte går till gasproduktionen. Detta villkor sätter ekoproducenten i en framtida strykclass.

13§ Bra att ersättning även utgår de år då odlingen etableras eller föryngras.

14§ Bra att ersättningen även utgår de år då odlingen etableras eller föryngras.

Regler för djurhållning

16§ se kommentar vid 1§ kapitel 8.

Det verkar som att bara åkermark föreslås bli underlag till utbetalning av stöd för ekologisk djurhållning. Detta kan på individuell nivå vara en allvarlig regelförändring som kan orsaka att flera väljer att kliva av ekologiska produktionen. Vi föreslår att nuvarande regler behålls så att även naturbetesmark är underlag till ersättning för ekologisk produktion (med 50 procent).

21§ I vissa samarbeten har man djuren gemensamt men delar upp dem årligen för att fördela djurstödet utifrån samarbetets upplägg. Det fungerar lika bra att använda egna produktionsplatser men det blir mer administration för samarbetsparterna

22§ Hur redovisas och beräknas suggor?

Tillägg angående ersättning för vall i kapitel 8 Ekologisk produktion

Vikten av att ersättning för vall finns med i den ekologiska produktionen för ekoproducenter utan djur har stor betydelse för utvecklingen av ekologisk produktion. För ekologiska producenter utan djur att ta i växtföljden ha vall möjliggör ekologisk produktion på gårdar, inte minst i intensiva lantbruksbygder. Att där öka inslaget av ekologisk produktion innebär ökad odling av vall som omväxlingsgröda, minskad användning av växtskyddsmedel, större variation av grödor bland annat. Vi förutsätter att det som skrivs om vallgrödor även omfattar vallgrödor på gårdar utan djur.

Bilaga 3. Skolor för avdrag på grund av villkorsfel

Vi föreslår att formuleringen med procentsats som "100 % av ersättningen..." generellt i bilagan ersätts med formuleringen "Upp till 100 % av ersättningen..."

Med vänliga hälsningar,

Maria Dirke